

Sygn. akt: II AKa 270/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

| | |
|-----------------------|--|
| Przewodniczący | SSA Piotr Mirek |
| Sędziowie | SSA Robert Kirejew SSO del. Olga Nocoń (spr.) |
| Protokolant | Magdalena Bauer |

przy udziale **Prokuratora Prok. Apel. Tadeusza Trzęsimiecha**

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 roku sprawy

skazanego A. W. s. A. i M.

ur. (...) w Ś.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 19 maja 2014 roku, sygn. akt. IV K 19/12

1. uchyła zaskarżony wyrok w punkcie 5 i 6 i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania;
2. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 - w punkcie 9 do podstawy prawnej orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności wprowadza w miejsce art. 89 § 1 k.k. przepis art. 89 § 1a k.k.;
 - w punkcie 12 eliminuje z rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 15 czerwca 2007 roku sygn. II K 410/05;
3. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
4. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Gliwicach) na rzecz adwokata R. W. - Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy), w tym 23% VAT tytułem nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu A. W. w postępowaniu odwoławczym;

5. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 270/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach w postępowaniu w sprawie IV K 19/12 wydał w dniu 19 maja 2014 r. wyrok łączny wobec A. W., skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 18 listopada 2012 r., sygn. akt II K 953/02, za przestępstwo z art.279§1 k.k. w zw. z art.283 k.k., popełnione w dniu 28 kwietnia 2002 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, przy czym postanowieniem z dnia 24 maja 2005 r., sygn. akt II 1 Ko 358/05, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności i zaliczył na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28 kwietnia 2002 r. do dnia 29 kwietnia 2002 r.;

II. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 11 stycznia 2005 r., sygn. akt II K 475/04, za przestępstwo z art.279§1 k.k. popełnione w okresie pomiędzy 17 a 20 stycznia 2003 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych po 10 złotych i za przestępstwo z art.279§1 k.k. popełnione w nocy z 29/30 stycznia 2003 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 10 złotych, którym to wyrokiem orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych, z zaliczeniem na poczet orzeczonej grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 1 grudnia 2004 r. do dnia 23 grudnia 2004 r., przy czym postanowieniem z dnia 12 stycznia 2007 r., sygn. akt X Ko 201/06, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 12 września 2005 r., sygn. akt II K 659/04, za przestępstwo z art.279§1 k.k. w zw. z art.12 k.k. popełnione w nocy z 25/26 stycznia 2003 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 14 czerwca 2007 r., sygn. akt X Ko 832/06, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

IV. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 22 lutego 2006 r., sygn. akt II K 422/05, za przestępstwo z art.284§2 k.k. popełnione w dniu 1 sierpnia 2004 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, przy czym postanowieniem z dnia 30 marca 2007 r., sygn. akt X Ko 831/06, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

V. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 7 kwietnia 2006 r., sygn. akt IX K 142/06, za przestępstwo z art.278§5 k.k. w zw. z art.278§1 i 3 k.k., popełnione w dniu 15 września 2005 r. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej w C. w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym postanowieniem z dnia 28 lutego 2007 r., sygn. akt Wo 230/06, Sąd Rejonowy w Chorzowie zamienił orzeczoną karę ograniczenia wolności na zastępczą karę 90 dni pozbawienia wolności, którą skazany odbywał w okresie od dnia 19 kwietnia 2007 r. do dnia 18 lipca 2007 r.;

VI. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 15 czerwca 2007 r., sygn. akt II K 410/05, za przestępstwa z art.279§1 k.k. i z art.13§1 k.k. w zw. z art.279§1 k.k., popełnione w warunkach ciągu przestępstw w okresie od 11 marca 2004 r. do 22 czerwca 2004 r. na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwa z art.278§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w okresie od marca 2004 r. do kwietnia 2004 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 14 września 2004 r.;

VII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 12 czerwca 2008 r., sygn. akt VII K 36/08, za przestępstwo z art.284§2 k.k. popełnione w sierpniu 2006 r. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat , przy czym postanowieniem z dnia 7 października 2011 r., sygn. akt Ko 283/11, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

VIII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 18 lutego 2009 r., sygn. akt IX K 25/09, za przestępstwo z art.178a§1 k.k. popełnione w dniu 16 października 2008 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych;

IX. Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 czerwca 2009 r., sygn. akt IV K 22/09, za przestępstwo z art.279§1 k.k. popełnione w dniu 27 czerwca 2005 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 14 maja 2012 r., sygn. akt IV 1 Ko 225/12, Sąd Okręgowy w Gliwicach zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

X. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 15 października 2009 r., sygn. akt II K 458/09, za przestępstwo z art.242§3 k.k. popełnione w dniu 1 czerwca 2009 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

XI. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 24 marca 2010 r., sygn. akt IX K 24/10, za przestępstwo z art.286§1 k.k. i art.270§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k., popełnione w dniu 3 stycznia 2006 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

XII. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 20 maja 2010 r., sygn. akt VII K 1087/10, za przestępstwo z art.178a§1 k.k. popełnione w dniu 4 czerwca 2006 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym postanowieniem z dnia 26 października 2012 r., sygn. akt IV Ko 1176/12, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

XIII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 8 lipca 2010 r., sygn. akt II K 38/10, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt XXIII Ka 813/10, za przestępstwo z art.284§2 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w dniu 4 czerwca 2009 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

XIV. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IX K 811/10, za przestępstwo z art.244 k.k. popełnione w dniu 9 sierpnia 2010 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w wysokości 10 stawek dziennych po 30 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 26 marca 2012 r., sygn. akt Ko 307/12, Sąd Rejonowy w Chorzowie zarządził skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności i zaliczył na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 9 sierpnia 2010 r.;

XV. Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach z dnia 29 grudnia 2010 r., sygn. akt III K 964/10, za przestępstwo z art.244 k.k. popełnione w dniu 23 sierpnia 2010 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

XVI. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 lutego 2011 r., sygn. akt II K 1551/10, za przestępstwo z art.242§3 k.k. popełniony w okresie od 14 października 2010 r. do 8 grudnia 2010 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;

XVII. Sądu Rejonowego w Chorzowie Wydział Zamiejscowy w Świątchłowicach z dnia 6 czerwca 2011 r., sygn. akt VII K 197/11, za przestępstwo z art.244 k.k. popełnione w dniu 31 marca 2011 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 31 marca 2011 r.;

XVIII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 28 października 2011 r., sygn. akt II K 342/11, za przestępstwa z art.270§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w lipcu 2010 r. i w listopadzie 2010 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat;

XIX. Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 30 marca 2012 r., sygn. akt II K 148/12, za przestępstwo z art.242§3 k.k. popełnione w okresie od 13 listopada 2011 r. do 13 lutego 2012 r. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności;

XX. Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt VI K 367/12, za przestępstwa z art.279§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w okresie pomiędzy 10 a 24 czerwca 2011 r., pomiędzy 29 a 30 czerwca 2011 r. i w miesiącu czerwcu 2011 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł oraz za przestępstwa z art.278§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w miesiącu czerwcu 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat;

XXI. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 8 marca 2013 r., sygn. akt IX K 246/12, za przestępstwa z art.278§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w nocy z 18/19 maja 2011 r., w dniu 27 maja 2011 r., w okresie pomiędzy 3 czerwca 2011 r. a 7 czerwca 2011 r. i w dniu 30 czerwca 2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwa z art.279§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw w dniu 28 maja 2011 r. i w nocy z 2/3 czerwca 2011 r. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono wobec skazanego karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

XXII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 16 lipca 2013 r., sygn. akt II K 484/12, za przestępstwo z art.13§1 k.k. w zw. z art.286§1 k.k. i art.64§1 k.k. popełnione w dniu 19 października 2011 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art.244 k.k. popełnione w dniu 19 października 2011 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którym to wyrokiem orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności i zaliczono na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 października 2011 r. do dnia 20 października 2011 r.;

XXIII. Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K 185/12, za przestępstwo z art.279§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k. popełnione w dniu 16 października 2011 r. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Powołanym wyrokiem łącznym Sąd Okręgowy w Gliwicach na podstawie art.85 k.k., art.86§1 i art.87 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach V, IX i XI części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu A. W. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku). Na podstawie art.577 k.p.k. na poczet tej kary zaliczył skazanemu okres odbytej kary w sprawie IX K 142/06 Sądu Rejonowego w Chorzowie od dnia 19 kwietnia 2007 r. do dnia 18 lipca 2007 r. oraz w sprawie IX K 24/10 Sądu Rejonowego w Chorzowie od dnia 3 stycznia 2014 r. do 19 maja 2014 r.

Na mocy art.85 k.k. i art.86§1 k.k. Sąd połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach VII i XII części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku).

Na mocy art.85 k.k. i art.86§1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach X i XIII części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 4 wyroku).

Na mocy art.85 k.k., art.86§1 k.k. i art.89§1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach XIV, XV i XVIII części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 5 wyroku). Na podstawie art.577 k.p.k. na jej poczet zaliczył skazanemu okres zatrzymania w dniu 9 sierpnia 2010 r. w sprawie IX K 811/10 Sądu Rejonowego w Chorzowie.

Na mocy art.86§1 k.k. i art.91§2 k.k. Sąd połączył karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 6 czerwca 2011 r., sygn. akt VII K 197/11, opisaną w punkcie XVII części wstępnej wyroku oraz drugą karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 8 marca 2013 r., sygn. akt IX K 246/12, opisaną w punkcie XXI części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia

wolności (pkt 7 wyroku). Na podstawie art.577 k.p.k. na jej poczet zaliczył skazanemu okres zatrzymania w sprawie VII K 197/11 Sądu Rejonowego w Chorzowie w dniu 31 marca 2011 r.

Na mocy art.86§1 k.k., art.89§1 k.k. i art.91§2 k.k. Sąd połączył kary pozbawienia wolności orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 30 marca 2012 r., sygn. akt II K 148/12 (opisanym w punkcie XIX części wstępnej wyroku), wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 19 listopada 2012 r., sygn. akt VI K 367/12 (opisanym w punkcie XX części wstępnej wyroku), pierwszą karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 8 marca 2013 r., sygn. akt IX K 246/12 (opisanym w punkcie XXI części wstępnej wyroku), wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 16 lipca 2013 r., sygn. akt II K 484/12 (opisanym w punkcie XXII części wstępnej wyroku), wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. akt II K 185/12 (opisanym w punkcie XXIII części wstępnej wyroku) i wymierzył skazanemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności (pkt 9 wyroku). Na podstawie art.577 k.p.k. na jej poczet zaliczył skazanemu okres zatrzymania w sprawie II K 484/12 Sądu Rejonowego w Chorzowie od dnia 19 października 2011 r. do 20 października 2011 r.

Na podstawie art.17§1 pkt 7 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie co do wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 16 maja 2008 r., sygn. akt II K 347/07, w zakresie wyroków nim połączonych (pkt 11 wyroku).

Na podstawie art.572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawach Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 18 listopada 2002 r., sygn. akt II K 953/02 (opisanej w punkcie I części wstępnej wyroku), Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 15 czerwca 2007 r., sygn. akt II K 410/05 (opisanej w punkcie VI części wstępnej wyroku), Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 18 lutego 2009 r., sygn. akt IX K 25/09 (opisanej w punkcie VIII części wstępnej wyroku).

Na podstawie art.576§1 k.p.k. stwierdził, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu (pkt 13 wyroku).

Na mocy art.29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. W. kwotę 240 zł plus 23% VAT, łącznie 295,20 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Na podstawie art.624§1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku łącznego wywiódł obrońca skazanego, zaskarżając wyrok w punktach 1, 3, 5, 7, 9, 11, 12 i 13. Na podstawie art.438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. zarzucił skarżonemu orzeczeniu:

- odnośnie rozstrzygnięć zawartych w punktach 1, 3, 5, 7, 9 wyroku – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zbiegów realnych „poprzez przyjęcie zasady asperacji i przyjęcie w tych 5-ciu zbiegach kar łącznych, zdaniem skazanego, za surowych do jego aktualnej postawy życiowej, jego krytycznego stosunku do skazań i dobrej opinii z miejsca izolacji, a także jego bardzo trudnej sytuacji rodzinnej wymagającej jego obecności w domu, kiedy jego zdaniem Sąd winien przyjąć pełną zasadę absorpcji do tworzonych zbiegów”,
- odnośnie rozstrzygnięć zawartych w punktach 11, 12 i 13 wyroku – naruszenie „powołanych w tych punktach przepisów postępowania umożliwiających Sądowi umorzenie postępowania bez wydania wyroku łącznego w sprawach o sygn. akt II 347/07 SR w Chorzowie, II K 953/02 SR w Chorzowie, II K 410/05 i IX K 25/09 SR w Chorzowie oraz stwierdzenie, że rozstrzygnięcia wyrokowe w tychże sprawach podlegają odrębnemu wykonaniu kiedy, zdaniem skazanego, wymienione wyroki nadają się do stworzenia kolejnych zbiegów”,
- rażąco niewspółmierność kar „z wymienionych 5-ciu zbiegów, kiedy przywołując argumentację skazanego zasłużył sobie na łagodniejsze wymiary kar w tych zbiegach”,
- „niewyjaśnienie danych osobopoznawczych skazanego odnośnie jego zachowywania się w zakładzie, prognozy na przyszłość i uwiarygodnienia rzekomo toczących się dalszych postępowań karnych”.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, w konkluzji środka odwoławczego obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku „w wytypowanych punktach” poprzez orzeczenie kar łącznych przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji oraz „o rozważenie możliwości stworzenia dalszych zbiegów dla wyroków pozostawionych do odrębnego wykonania, a wobec których Sąd przyjął postawę umarzającą postępowanie”, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zasadniczo żaden z zarzutów wyartykułowanych w apelacji nie zasługiwał na uwzględnienie. Konieczność częściowego uchylenia zaskarżonego wyroku oraz częściowej jego zmiany nie były następstwem potwierdzenia zasadności skargi odwoławczej, lecz dostrzeżenia przez Sąd II instancji określonych uchybień z urzędu.

Rozpoznając apelację obrońcy skazanego należało podnieść, iż sposób sformułowania środka odwoławczego nasuwał zastrzeżenia choćby z tego powodu, że ta jego część, która powinna być poświęcona uzasadnieniu apelacji, w istocie nie zawiera – wbrew tytułowi nagłówka - argumentów na poparcie zarzutów. Skarżący poprzestaje w istocie na odwołaniu się do wywodów, przedstawionych uprzednio w pismach procesowych skazanego. Należy zauważyć, iż przepis art.427§2 k.p.k. obliguje podmiot fachowy do wskazania w apelacji wszystkich zarzutów stawianych skarżonemu rozstrzygnięciu i nie uprawnia odwoływania się w tym przedmiocie nawet do treści pism procesowych składanych w toku postępowania (zob. wyrok SA w Krakowie z 6 listopada 2008 r., II AKa 160/08, KZS 2008/12/40; wyrok SA w Krakowie z 17 grudnia 2013 r., II AKa 161/13, KZS 2014/1/70). Nieprawidłowe w związku z tym pozostaje również odesłanie przez skarżącego do wywodów zawartych w tzw. „osobistej apelacji” skazanego. Poza tym, „pisma oskarżonych nadsyłane w związku z rozpoznawaniem sprawy w instancji odwoławczej nie mogą zmieniać granic zaskarżenia wyznaczonych skargą adwokacką, a mogą jedynie rozwijać uzasadnienie tej skargi lub sygnalizować sądowi odwoławczemu rażącą niesprawiedliwość wyroku” (wyrok SA w Krakowie z 19 maja 2009 r., II AKa 73/09, KZS 2009/10/51). Jedynie w takim znaczeniu i w takim zakresie argumenty formułowane przez skazanego A. W. pod adresem zapadłego wyroku łącznego, mogły być brane pod rozwagę Sądu w postępowaniu odwoławczym.

Niezasadne są zarzuty, w których apelujący kwestionował trafność ukształtowania kar łącznych w oparciu o zasadę asperacji, wywodząc, jakoby wymierzone w ten sposób kary cechowały się rażącą surowością. Przede wszystkim Sąd nie jest związany żadnymi dyrektywami w zakresie stosowania czy to zasady absorpcji, czy kumulacji, czy wreszcie pośredniej zasady asperacji. Z pewnością zarówno zasada absorpcji, jak i zasada kumulacji są rozwiązaniami skrajnymi, które mogą być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach. Zastosowanie zasady absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej wymaga ustalenia, że pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami zachodzi ścisły związek przedmiotowy i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z orzeczonych kar jednostkowych jest wystarczająca oceną zachowania się sprawcy. Należy pamiętać, że kara łączna jest swoistym podsumowaniem działalności przestępczej skazanego w okresie objętym skazaniami za poszczególne czyny, które pozostają w zbiegu realnym. Jej celem nie jest premiowanie osoby wielokrotnie łamiącej porządek prawny, lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar i środków karnych poprzez likwidację swoistej konkurencji, która wynika z kilkakrotnych skazań. Popełnienie więcej niż jednego przestępstwa jest tymczasem okolicznością, wskazującą na demoralizację skazanego, skoro wejście w konflikt z prawem nie miało jednorazowego, incydentalnego charakteru. Jak podkreśla się w orzecznictwie, „kara łączna (...) stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości – pozostających w realnym zbiegu – przestępstw, a taki stan rzeczy może w wyroku łącznym nawet pogorszyć sytuację skazanego, w szczególności przy łączeniu wyroków zawierających już kary łączne, bowiem połączeniu zawsze będą podlegały kary jednostkowe wymierzone za poszczególne przestępstwa” (wyrok SA w Katowicach z 29 września 2011 r., II AKa 372/11, Prok. i Pr.-wkł. 2012/3/37; analogicznie: wyrok SA w Katowicach z 28 lutego 2014 r., II AKa 511/13, Lex nr 1487578). Przy wielości popełnionych przestępstw, wymierzanie kary łącznej w taki sposób, by najsurowsza z nich pochłaniała pozostałe (absorpcja), prowadziłyby do praktycznej bezkarności pozostałych zachowań zabronionych,

za które wymierzono kary w niższym rozmiarze. Okoliczność, że zaskarżony wyrok łączny zapadł w postępowaniu zainicjowanym przez samego skazanego, oczekującego maksymalnego skrócenia efektywnego czasu odbywania kar orzeczonych wyrokami jednostkowymi, nie może mieć znaczenia dla oceny prawidłowości zapadłego rozstrzygnięcia.

Nie ma racji obrońca skazanego, podnosząc, iż Sąd Okręgowy przy wydawaniu zaskarżonego wyroku nie zebrał bądź nie uwzględnił „danych osobopoznawczych” skazanego oraz jego zachowania w warunkach zakładu karnego. W toku trwającego od 2012 r. postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego w niniejszej sprawie Sąd kilkakrotnie zwracał się do właściwych jednostek penitencjarnych o aktualną opinię o skazanym, pozyskał też kwestionariusze wywiadu środowiskowego z ostatniego miejsca zamieszkania skazanego na wolności. Dane zawarte w opinii o skazanym z Aresztu Śledczego w T. (k.837-848) oraz najnowszym wywiadzie środowiskowym (k.719-721) zostały przywołane w pisemnym uzasadnieniu wyroku (s.7-8). Nie sposób, natomiast, zasadnie oczekiwać, by pozytywna prognoza penitencjarna wobec skazanego, który w bardzo dobrym stopniu przystosował się do izolacji więziennej, miała przesądzać o potrzebie wymierzenia mu kar łącznych z zastosowaniem zasady absorpcji. O ile zresztą prognoza zachowania skazanego na dalszy okres wykonywania kary została określona jako pozytywna, o tyle prognoza społeczno-kryminologiczna jawi się zgoła jako niepewna. Wskazują na to zastrzeżenia uczynione przez dyrekcję jednostki penitencjarnej w treści samej opinii o skazanym (uprzednia, wręcz mnoga karalność skazanego, trzykrotny brak dobrowolnego powrotu z udzielonej mu przerwy w karze, co każdorazowo skutkowało doprowadzeniem go do zakładu karnego). Niezależnie od powyższego, podkreślenia wymaga, iż choć zachowanie skazanego w czasie wydawania wyroku łącznego nie jest bez znaczenia dla wymiaru kary łącznej, to okoliczność ta nie może być przeceniana. Postawa skazanego w czasie odbywania kar ma znaczenie subsydiarne, to jest ma jedynie pomóc w określeniu celowości kary łącznej. O wymiarze kary łącznej decyduje związek przedmiotowo-podmiotowy między zbiegającymi się przestępstwami, ten zaś jest zależny od tożsamości pokrzywdzonych, rodzaju naruszonych dóbr prawnych, sposobu działania i motywacji sprawcy, czy bliskości czasowej poszczególnych czynów.

Sąd I instancji ocenił stopień powiązań zachodzących między poszczególnymi zbiegającymi się przestępstwami prawidłowo. Orzeczone w zaskarżonym wyroku kary oscylowały pomiędzy najwyższą z kar podlegających łączeniu a ich sumą. Do ich ukształtowania zasadnie zastosowano zasadę asperacji, nie tracąc przy tym z pola widzenia liczby zbiegających się przestępstw. Zważyć należy, że gdy chodzi o zbieg przestępstw wskazany w pkt 1 zaskarżonego wyroku, obejmował on czyny popełnione na przestrzeni około siedmiu miesięcy, które – choć skierowane bez wyjątku przeciwko mieniu – miały różną kwalifikację prawną i zostały dokonane w różny sposób, na szkodę różnych pokrzywdzonych. Zgodnie z treścią art.86§1 k.k. i art.87 k.k. granice dopuszczalnego wymiaru kary łącznej wynosiły w tym przypadku od 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy orzekł zaś wobec skazanego karę 2 lat pozbawienia wolności. Przestępstwa, które wchodziły w skład kolejnego zbiegu realnego (pkt 3 wyroku) były różnorodnej (przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji), a czas ich popełnienia dzielił odstęp prawie dwóch miesięcy. Przy dopuszczalnych granicach kary łącznej pozbawienia wolności wynoszących w tym przypadku od 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności do 3 lat i 2 miesięcy, Sąd orzekł wobec skazanego karę łączną w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Rzeczywisty zbieg przestępstw przyjęty w pkt 7 zaskarżonego wyroku również obejmował różnorodnej występki (przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, przeciwko mieniu), które popełnione zostały na przestrzeni ponad dwóch miesięcy. Wobec skazanego orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy granice kary łącznej wyznaczone przez przepisy art.91§2 k.k. w zw. z art.86§1 k.k. oscylowały od 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Z kolei w punkcie 9 wyroku karą łączną objęto skazania za przestępstwa popełnione na przestrzeni około ośmiu miesięcy, z których część stanowiła występki przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art.242§3 k.k., art.244 k.k.) i część - przestępstwa przeciwko mieniu o różnej kwalifikacji prawnej (art.279§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k., art.278§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k., art.13§1 k.k. w zw. z art.286§1 k.k. i art.64§1 k.k.), zrealizowane na szkodę różnych pokrzywdzonych. Przestrzegając dopuszczalnych granic wymiaru kary łącznej, które w tym przypadku wynosiły od 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności do 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy orzekł wobec skazanego karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Jak wynika z treści pisemnych motywów wyroku (s.12), Sąd wydający wyrok łączny brał także pod uwagę właściwości i warunki osobiste skazanego oraz jego sytuację rodzinną. Nieporozumieniem jest, natomiast, oczekiwanie, że akcentowana przez A. W. potrzeba roztoczenia opieki nad konkubiną i dziećmi oraz ich finansowego wsparcia winny spowodować takie ukształtowanie wysokości kar łącznych, które umożliwi skazanemu jak najszybszy powrót do rodziny. Stosowne instytucje, umożliwiające skazanemu czasowe opuszczenie zakładu karnego na wypadek zdarzeń losowych, czy wystąpienia ważnych względów osobistych, rodzinnych czy zdrowotnych, zostały przewidziane w prawie karnym wykonawczym. Bezprzedmiotowe w niniejszym postępowaniu są argumenty skazanego, iż w poszczególnych sprawach karnych składał obszernie wyjaśnienia i wnioski o tzw. dobrowolne poddanie się karze, a popełnione przez niego przestępstwa nie należą do kategorii najcięższych. Powoływane okoliczności, podobnie jak stopień zawinienia i stopień społecznej szkodliwości przestępstw, zostały już uwzględnione przy wydawaniu jednostkowych wyroków skazujących i nie mają wpływu na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym. Wreszcie, już zupełnie na marginesie nadmienić należy, iż – wbrew temu, co stwierdzono w ostatnim zdaniu apelacji - powołanie się na równoległe toczące się postępowania karne przeciwko A. W. oparte było na miarodajnych podstawach. Niezależnie od tego, że powyższa informacja została zawarta w opinii dyrektora jednostki penitencjarnej, sam skazany w pismach kierowanych do Sądu I instancji wskazywał na kolejne sprawy prowadzone przeciwko niemu przed Sądem Rejonowym w Chorzowie, Sąd Okręgowy w Gliwicach zaś sprawdzał bieg postępowania w tych sprawach, załączając nadto do akt odpisy aktów oskarżenia.

Brak podstaw do kwestionowania słuszności wymierzenia skazanemu w pkt 9 zaskarżonego wyroku kary łącznej, obejmującej m.in. karę, która w wyroku jednostkowym została orzeczona z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia wykonania (wyrok w sprawie VI K 367/12 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej). Czyny przypisane tym wyrokiem pozostawały w zbiegu rzeczywistym z przestępstwami, za które orzeczono kary bezwzględne pozbawienia wolności w sprawach II K 148/12 Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, IX K 246/12 Sądu Rejonowego w Chorzowie (w zakresie ciągu przestępstw z art.278§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k.), II K 484/12 Sądu Rejonowego w Chorzowie i II K 185/12 Sądu Rejonowego w Chorzowie. Zarazem, zostały one popełnione bez wyjątku po dniu 8 czerwca 2010 r., a zatem po dacie wejścia w życie przepisu art.89§1a k.k. (ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy i innych ustaw). Powołany przepis wprowadził możliwość orzeczenia w wyroku łącznym kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia nawet w przypadku skazania za zbiegające się przestępstwa jedynie na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem. Z uwagi na normatywny kontekst wynikający z dodania przepisu art. 89§1a k.k., obecnie sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną bez warunkowego zawieszenia wykonania również wtedy, gdy łączeniu podlega kara bezwzględnego pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona (analogicznie: wyrok SN z 14 czerwca 2011 r., IV KK 159/11, Lex nr 848159; postanowienie SN z 18 października 2011 r., IV KK 262/11, Lex nr 1044057; postanowienie SN z 16 grudnia 2010 r., II KK 156/10, Lex nr 783279; wyrok SN z 17 stycznia 2013 r., II KK 84/12, Prok. i Pr. – wkł. 2013/4/1; wyrok SN z 21 lutego 2013 r., IV KK 309/12, Lex nr 1288764; wyrok SN z 21 lutego 2013 r., IV KK 372/12, Lex nr 1288766; wyrok SA w Katowicach z dnia 15 marca 2012 r., II AKa 29/12, Biul. SAKa 2012/1/4). Wraz ze zmianą stanu prawnego zdezaktualizowała się wykładnia przepisu art.89§1k.k., zgodnie z którą w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary bezwzględne pozbawienia wolności z karami pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, połączenie kar mogło nastąpić tylko poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a stwierdzenie braku warunków z art.69 k.k. do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej prowadzić musiało do umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego (por. uchwała SN z 27 marca 2001 r., I KZP 2/01, OSNKW 2001/5-6/41). Zgodnie z regułami intertemporalnymi (art.4§1 k.k.), kodeks karny w brzmieniu obowiązującym przed 8 czerwca 2010 r. – jako względniejszy – znajdzie aktualnie zastosowanie jedynie w przypadku, gdy przynajmniej jedno z przestępstw wchodzących w skład realnego zbiegu, za które orzeczono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia wykonania, zostało popełnione przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z dnia 5 listopada 2009 r. W rozstrzyganym przypadku – jak już wyżej zaznaczono - sytuacja taka nie ma miejsca. Nowelizacja kodeksu karnego dodatkowo podważa zasadność argumentów o potrzebie ukształtowania wyroku łącznego w sposób

dla skazanego korzystny - wprowadzając przepis art.89§1a k.k. ustawodawca wprost wskazał, że wydanie wyroku łącznego jak najbardziej może pogorszyć sytuację skazanego.

Względy, jakimi kierowały się sądy stosujące wobec A. W. dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary, nie mają wpływu na orzekanie kary w wyroku łącznym. Trudno kwestionować, że rozstrzygając w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec osoby, która ponad dwudziestokrotnie skazywana była za przestępstwa i co do której poprzednio stosowana instytucja probacji okazywała się nieskuteczna (zarządzenie wykonania warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności w sprawach II K 953/02, II K 475/04, II K 659/04, II K 422/05, VII K 36/08 Sądu Rejonowego w Chorzowie, IV K 22/09 Sądu Okręgowego w Gliwicach, VII K 1087/10 Sądu Rejonowego w Zabrze, IX K 811/10 Sądu Rejonowego w Chorzowie), Sąd I instancji miał siłą rzeczy bardziej kompleksowe spojrzenie na postępowanie skazanego i jego stosunek do porządku prawnego.

Ostatecznie, pomijając przedstawione już wyżej uwagi na temat czynników determinujących wymiar kary łącznej, pamiętać trzeba także, iż skuteczne podniesienie zarzutu rażącej surowości kary nie może opierać się jedynie na subiektywnym odczuciu strony. Na gruncie art.438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnice ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać należałoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. W rozstrzyganej sprawie żadnej z kwestionowanych kar łącznych orzeczonych wobec skazanego A. W. nie sposób uznać za rażąco surowe, naruszające powszechne poczucie sprawiedliwości, a tylko w takim przypadku możliwe byłoby modyfikowanie wymiaru kary w toku kontroli instancyjnej.

Nie zasługiwał także na uwzględnienie zarzut, jakoby Sąd Okręgowy niezasadnie umorzył w części postępowanie o wydanie wyroku łącznego, mimo iż skazania wskazane w pkt 11 i 12 wyroku (punkt 13 wbrew stanowisku skarżącego dotyczy rozstrzygnięć zawartych w wyrokach połączonych – art.576§1 k.p.k.), „nadają się do stworzenia kolejnych zbiegów” (s.1 apelacji). Ponieważ obrońca, podobnie zresztą jak skazany w formułowanych pismach procesowych, nie podają argumentów, mających przemawiać przeciwko trafności częściowego umorzenia postępowania, można jedynie wskazać, iż ponowne merytoryczne rozstrzygnięcie co do kar połączonych prawomocnym wyrokiem łącznym w sprawie II K 347/07 Sądu Rejonowego w Chorzowie było niedopuszczalne z uwagi na brzmienie art.17§1 pkt 7 k.p.k. Żaden z później zapadłych wyroków nie podlegał połączeniu z którymkolwiek ze skazań, objętych wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Chorzowie z 16 maja 2008 r. i nie zaistniały okoliczności, które mogłyby skutkować utratą mocy tego wyroku łącznego (por. art.575§1 i 2 k.p.k.). Z kolei w odniesieniu do wyroków jednostkowych w sprawach II K 953/02 i IX K 25/09 Sądu Rejonowego w Chorzowie nie zachodziły materialnoprawne przesłanki do objęcia ich węzłem kary łącznej, określone w art.85 k.k. Niezbędnym warunkiem orzeczenia kary łącznej (także w warunkach postępowania o wydanie wyroku łącznego – art.569§1 k.p.k.) jest przecież stwierdzenie, że przestępstwa, za które wymierzono kary jednostkowe, pozostają w zbiegu realnym. Zgodnie z brzmieniem art.85 k.k., karę łączną orzeka się wówczas, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z tych przestępstw, a zarazem wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Zawarty w powołanym przepisie zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się przy tym do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego przestępstwa lub kolejnych przestępstw (uchwała SN z 25 lutego 2005 r., I KZP 36/04, OSNKW 2005/2/13). Konsekwentnie, dla określenia realnego zbiegu przestępstw nie ma znaczenia, jaka konfiguracja przestępstw i kar jednostkowych byłaby dla skazanego korzystna, stwierdzenie, że określone przestępstwa pozostają w zbiegu jest bowiem ustaleniem z zakresu faktów, opartym na porównaniu dat wydania wyroków skazujących i dat popełnienia czynów przypisanych poszczególnymi wyrokami.

Niezależnie od oceny trafności zarzutów odwoławczych, wniesienie apelacji przez obrońcę skazanego musiało jednak skutkować częściowym uchYLENIEM zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej, zawartego w pkt 5, zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisu art.85 k.k. Sąd Okręgowy połączył kary, wymierzone skazanemu A. W. na mocy wyroków: Sądu Rejonowego w Chorzowie

z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie IX K 811/10, Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie III K 964/10 oraz Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 28 października 2011 r. w sprawie II K 342/11, uznając, iż czyny objęte tymi skazaniami zostały bez wyjątku popełnione przed datą pierwszego chronologicznie wyroku, który stanowił podstawę utworzenia zbiegu przestępstw, tj. przed dniem 26 listopada 2010 r. Stanowisko to było błędne. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie wydanym w sprawie II K 342/11 skazanemu przypisane zostały występki z art.270§1 k.k., popełnione w warunkach ciągu przestępstw w lipcu 2010 r. i w listopadzie 2010 r. Nakazuje to przyjąć, iż czas popełnienia przedmiotowych przestępstw, za które wymierzana jest na zasadzie art.91§1 k.k. jedna kara, zakończył się z końcem miesiąca listopada 2010 r. Posiłkując się stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym co prawda na kanwie sprawy o czyn ciągły, ale adekwatnym przy badaniu warunków temporalnych orzekania kary łącznej w odniesieniu do wszystkich przestępstw, można stwierdzić, iż w sytuacji braku wskazania w opisie czynu konkretnego dnia miesiąca (albo innego punktu czasowego), podanego w wyroku jako końcowy moment zachowania sprawcy, za czas popełnienia tego przestępstwa w rozumieniu art.6§1 k.k. należy uznać ostatni dzień tego miesiąca (postanowienie SN z dnia 27 września 2011 r., III KK 89/11, OSNKW 2012/2/12). W konsekwencji, kara wymierzona wyrokiem w sprawie II K 342/11 Sądu Rejonowego w Chorzowie nie może zostać objęta węzłem kary łącznej ze skazaniami wynikającymi z pozostałych wyroków wymienionych w pkt 5 wyroku łącznego. Na marginesie należy nadmienić, że Sąd I instancji respektował naprowadzone wyżej rozumienie czasu popełnienia przestępstw, badając warunki do objęcia wyrokiem łącznym innego skazania, zapadłego w sprawie VI K 367/12 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej. W powyższym wyroku jednostkowym czas popełnienia występków z art.278§1 k.k. w zw. z art.64§1 k.k., tworzących ciąg przestępstw, określono datą miesięczną: „w czerwcu 2011 r.”, zaś Sąd Okręgowy wykluczył możliwość włączenia ich do zbiegu realnego, dla którego pierwszym chronologicznie wyrokiem był wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 6 czerwca 2011 r. (VII K 197/11) i prawidłowo umiejscowił je w kolejnym zbiegu przestępstw, opisanym w pkt 9 zaskarżonego wyroku. Ta sama reguła powinna była znaleźć zastosowanie przy określaniu warunków realnego zbiegu przestępstw w odniesieniu do wyroku Sądu Rejonowego w Chorzowie w sprawie II K 342/11.

Konieczność wydania w odpowiednim zakresie orzeczenia kasatoryjnego wynikała nadto z faktu, iż Sąd I instancji pominął przy wydawaniu wyroku łącznego jeden z wyroków skazujących, jakie zapadły wobec A. W.. Wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 7 lutego 2011 r., sygn. akt II K 1551/10, został wykazany w części wstępnej wyroku łącznego w pkt XVI i nie uległ zatarciu. W zaskarżonym wyroku łącznym nie zawarto – najpewniej przez przeoczenie - rozstrzygnięcia o objęciu tego skazania karą łączną, ani o umorzeniu w tej części postępowania. Porównanie dat popełnienia czynów i dat wyrokowania prowadzi do wniosku, że pominięty wyrok spełniał warunki temporalne do połączenia ze skazaniem w sprawie II K 342/11 Sądu Rejonowego w Chorzowie, nieprawidłowo uwzględnionym w pkt 5 wyroku łącznego. Czyny objęte wyrokiem Sądu Rejonowego w Chorzowie w sprawie II K 342/11 zostały popełnione przed datą wydania wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach w sprawie II K 1551/10 (7 lutego 2011 r.), a zarazem przestępstwa osądzone w obu tych sprawach zostały popełnione po dacie wyrokowania w sprawie IX K 811/10, stanowiącego cezurę czasową dla poprzednio wskazanego realnego zbiegu przestępstw. Stosownie do art.569§1 k.p.k. w zw. z art.85 k.k., jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej, a mianowicie jeżeli skazany popełnił dwa lub więcej przestępstw w okresie poprzedzającym wydanie pierwszego wyroku, chociażby nieprawomocnego, co do któregośkolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc pod uwagę kary z osobna wymierzona za zbiegające się przestępstwa. Zgodnie z poglądem ugruntowanym w judykaturze, w przypadku spełnienia warunków z art.85 k.k. sąd jest obowiązany do wydania wyroku łącznego, co oznacza również brak swobody w doborze skazań podlegających łączeniu i niemożność pominięcia części z nich (m.in. uchwała SN z 20 stycznia 2005 r., I KZP 30/04, OSNKW 2005/1/2; wyrok SN z 6 kwietnia 2006 r., IV KK 5/2006, OSNwSK 2006/1/767; wyrok SN z 3 października 2007 r., III KK 140/07; wyrok SN z 10 lutego 2010 r., V KK 311/09, OSNwSK 2010/1/278; wyrok SN z 11 lipca 2008 r., III KK 82/08). Realny zbieg przestępstw jest instytucją prawa materialnego i jej stosowanie nie jest uzależnione ani od woli skazanego, ani od woli samego sądu, jak również od rodzaju konsekwencji wynikających z orzeczenia kary łącznej dla sprawcy. Jednoznaczne, kategoryczne brzmienie treści art.85 k.k. („sąd orzeka”) przesądza o tym, że zawsze

orzeczenie kary łącznej – o ile zaistnieją wszystkie w tym przepisie określone warunki – jest obowiązkiem, a nie jedynie uprawnieniem sądu.

Mając na uwadze dostrzeżone uchybienia, których konwalidowanie w postępowaniu odwoławczym nie było możliwe, a także uwzględniając uregulowanie zawarte w art.440 k.p.k., uchylono zaskarżony wyrok w punkcie 5 oraz konsekwentnie w pkt 6, zawierającym orzeczenie o zaliczeniu okresu pozbawienia wolności na poczet kary łącznej i w tym zakresie przekazano sprawę Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji będzie zobowiązany zbadać w odniesieniu do skazań w sprawach IX K 811/10, III K 964/10, II K 342/11 i II K 1551/10 przesłanki realnego zbiegu przestępstw zgodnie z art.85 k.k. i wypowiedzieć się co do nich wszystkich, tj. orzec o karze łącznej bądź umorzyć postępowanie.

W toku kontroli instancyjnej Sąd odwoławczy stwierdził nadto potrzebę częściowej zmiany zaskarżonego wyroku.

W punkcie 9 korekty wymagała podstawa orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności, bowiem obok przepisów art.86§1 k.k. i art.91§2 k.k. nieprawidłowo Sąd I instancji wskazał art.89§1 k.k., który nie ma zastosowania w sytuacji orzekania kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności, obejmującej kary orzeczone z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania. Powołany przez Sąd Okręgowy przepis – gdyby istotnie dotyczył rozstrzyganego przypadku – musiałby w razie stwierdzenia braku przesłanek z art.69 k.k. do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej, doprowadzić do umorzenia w odpowiednim zakresie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Prawidłową normę, umożliwiającą wymierzenie kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności w przypadku skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia wykonania, gdy przestępstwa te były popełnione po dniu 8 czerwca 2010 r., stanowił art.89§1a k.k. – szerzej omówiony we wcześniejszym fragmencie uzasadnienia.

Nadto, zastrzeżenia budziło sformułowanie treści rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania w pkt 12 wyroku. W oparciu o przepis art.572 k.p.k. Sąd I instancji umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego m.in. odnośnie skazania w sprawie II K 410/05 Sądu Rejonowego w Chorzowie, mimo, że skazanie to zostało objęte prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Chorzowie, sygn. akt II K 347/07. Rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania z uwagi na przesłankę powagi rzeczy osądzonej, „co do wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 16 maja 2008 r. o sygn. II K 347/07 w zakresie wyroków nim połączonych” zamieszczono, zresztą, w pkt 11 zaskarżonego wyroku łącznego, zatem orzeczenie umarzające dotyczące wyroku Sądu Rejonowego w Chorzowie w sprawie II K 410/05 zostało wydane w istocie dwukrotnie, na dwóch różnych podstawach.

Z uwagi na powyższe, Sąd odwoławczy – poza częściowym uchyleniem wyroku (pkt 5 i 6) - zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 9 do podstawy prawnej orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności wprowadził w miejsce art.89§1 k.k. przepis art.89§1a k.k. oraz z rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania w punkcie 12 wyeliminował wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie II K 410/05.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z uwagi na korzystanie przez skazanego z pomocy obrońcy z urzędu, zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz wyznaczonego obrońcy zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej w postępowaniu przed Sądem II instancji, których wysokość ustalono stosownie do §14 ust.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Uwzględniając sytuację osobistą i materialną skazanego, przebywającego w zakładzie karnym oraz rozmiar kar pozbawienia wolności, podlegających wykonaniu względem skazanego, zwolniono go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa (art.624§1 k.p.k.).